

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorum Omnium Generalium Et Provincialium Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

Concilium Carnotense Pro Expeditione In Terram Sanctam suscipienda
indictum anno Domini MCXLVI. sub Eugenio papa III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

• CONCILIVM CARNOTENSE
PRO EXPEDITIONE IN TERRAM SANCTAM
suscipienda indictum anno Domini MCXLVI. sub Eu-
genio papa III.

NOTA.

Concilium.] De tempore indiciti Concilii & rebus in eo gestis ex diuersis epistolis sancti Bernardi cardinalis Barohius tomo 12. annalium , anno 1146. ista scribit quæ sequuntur :

Interea autem in Galliis feruet opus parandæ expeditionis in terram sanctam : cuius causa promouendæ statuitur certa dies, certusque locus Concilii celebrandi. Dies indicitur tertia dominica post pascha , & locus deputatur , Carnotum ciuitas. De his enim ita san-

Petrus Cluniacensis lib. 6. epistola 19.

ctus Bernardus in epistola ad Petrum abbatem Cluniensem : *Epi- scopi Francie una cum domino rege & principibus tertia dominica post pascha apud Carnotum venturi sunt, & de verbo hoc tractaturi : ubi vitiam mereamur habere presentiam vestram. Quia enim magnis omnino magnorum virorum consiliis hoc verbum constat egero, gratum profecto obsequium prestatibus Deo, si negotium eius a vobis non duxeritis alienum , &c. Multis quidem eum inuitat; sed indicatum iam ab ipso omnium priorum Cluniensium capitulum ne ire posset cum detinuit, ut eius literæ ad sanctum Bernardum redditæ docent, in quibus hæc inter alia : *Quem enim Christianum, in Christo suo aliquam spem habentem, fama tam lamentabilis non moueret, qua, ut ex literis etiam domini abbatis sancti Dionysii comperi, iam pene ubique diuulgatum est, fratres Templi, regem Hierosolymitanum, ipsam insuper dominicam ac saluatricem Crucem, in urbe Antiochena cum aliis multis ob sessos ; ac, nisi manus Domini in brachio extento cito succurrat, omnes in breui captiuandos? Quem non moueat, ne forte terra illa sancta a iugo impiorum, tantis patrum laboribus, tanto Christicolarum sanguine ante non multum temporis eruta, rursum impis & blasphemis subdatur? Quem non moueat, si tam salubris peccatorum paenitentium via, que, ut dignum est credere, innumera peregrinantum millia a quinquaginta iam annis inferis abstulit, & calo restituit, nequam Saracenorū obice obstante, claudatur? Absit, absit, &c.**

Carnotense Concilium agitur pro decernenda expeditio- ne.

Extant de his ipsæ Sugerii abbatis sancti Dionysii tunc datae literæ ad eumdem Petrum Cluniensem, inuitantis ipsum ad indicatum ea de causa Concilium ; & ipsius Petri ad eum eiusdem argumenti redditæ literæ, quibus & significatur idem Concilium fuisse generale ex omnium Galliarum prouinciis episcopis & archiepiscopis. Conuenerunt igitur vndeque ex Galliis Carnotum archiepiscopi , episcopi , & abbates : astitit & rex vna cum principibus regni. Quid actum ibi ? Illud in primis plane mirandum, quod obstupefaciet omnes audientes : dum videlicet ibi totius belli dux ipse sanctus

ANNO CHRISTI
1146.

Bernardus omnium consensu deligitur, qui principem militiæ agat, cui milites omnes & principes ipsi subiicerentur. Hoc decretum in Concilio consensu omnium. Hæc ne tu putas fabulam, describenda hic sunt literæ sancti Bernardi ad Eugenium papam de his agentis, primumque studium Eugenii ex scriptis ab eo literis commendantis, cumdemque ad vteriora hortantis, atque ad postremum quid actum in Carnotensi Concilio enarrantis, sic enim se habent:

Non est leue verbum quod sonuit: triste satis & grame est. Et cui triste? imo cui non triste? Soli filii ire iram non sentiunt, nec tristantur tristibus, sed letantur & exultant in rebus pessimis. De cetero communis tristitia est, quia communis est causa. Bene fecisti, iustissimum zelum nostræ Gallicanæ ecclesie collaudando, & corroborando auctoritate literarum vestrarum. Non est, dico vobis, in causa tam generali & tam graui tepide agendum, sed ne timide quidem. Legi apud quendam sapientem: Non est vir fortis, cui non crescit animus in ipsa rerum difficultate. Ego autem dico: Fideli homini magis & inter flagella fidendum. Intraverunt aquæ usque ad animam Christi, tacta est pupilla oculi eius. Exerendus est nunc vterque gladius in passione Domini; Christo denuo patiente, ubi & altera vice passus est. Per quem autem, nisi per vos? Petri vterque est, alter suo nutu, alter sua manu, quoties necesse est, euaginandus. Et quidem de quo minus videbatur, de ipso ad Petrum dictum est: Conuerte gladium tuum in vaginam. Ergo suus erat & De duabus Petri gla- diis. Iean. 18. ille, sed non sua manu utique educendus. Tempus & opus esse existimo, ambos educi in defensionem orientalis ecclesie. Cuius locum tenetis, Zelum negligere non debetis. Quale est hoc principatum tenere, & ministerium declinare? Vox clamantis: Venio Hierosolymam iterum crucifigi. Ad quam vocem et si alii tepidi, alii & surdi sint, successori Petri disimulare non licet. Loquetur & ipse: Etsi omnes scandalizati fuerint, Matth. 26. sed non ego. Nec terribitur damnis prioris exercitus, quibus magis resarcendi operam dabit. Numquid ideo non debet facere homo quod debet, quia Deus facit quod vult.

Ego vero pro tantis malis, tamquam Christianus & fidelis, meliora Romani sperabo, & omne gaudium estimabo, quod in varias tentationes incidi- pontificis, esse in hoc mus. Reuera panem doloris comedimus, & potati sumus vino compun- opus in- cionis. Quid diffidis, amice sponsi, quasi non more suo vinum bonum seruauerit usque adhuc benignus & sapiens sponsus? Quis scit, si con- vertatur & ignoscat Deus, & relinquat post se benedictionem? Et certe sic operari, sic iudicare, superna diuinitas solet: scienti loquor. Quando autem magna bona mortalibus prouenerunt, qua non magna præuenient mala? Nam, ut cetera taceam, nonne illud unicum & singulare beneficium nostra salutis præcessit mors Saluatoris? Tu ergo, amice sponsi, amicum te in necessitatem probato. Si triplici illo amore, de quo tuus interrogatus es predeceßor, tu quoque toto corde, tota anima, tota virtute Christum diligis, ut oportet, nihil reseruabis, nihil disimulabis in tanto periculo sponsæ eius: sed quidquid habes virium, quidquid Zeli, quidquid sollicitudinis, quidquid auctoritatis, quidquid potestatis, impendes. Singulare periculum singularem exigit operam. Fundamentum

Bernardi epist. 256. de rebus gestis in Carnotensi Concio.

concutitur, & tamquam imminentि ruina totis est nisibus occurrendum, & hec propter vos fidenter quidem, sed fideliter dicta. Subdit autem de his quae gesta essent in Conuentu illo Carnotensi his verbis:

Sanctus Bernardus eligitur bellum dux primarius.

De cetero verbum illud, quod iam, ni fallor, audistis: quomodo videbilest in Carnotensi Conuentu (quoniam iudicio satis miror) me quasi in ducem & principem militiae elegerunt: certum sit vobis, nec consilii mei, nec voluntatis meae fuisse vel esse, sed nec possibilitatis meae, quantum metior vires meas, peruenire usque illuc. Quis sum ego ut disponam castrorum acies? ut egrediar ante facies armatorum? Aut quid tam remotum a professione mea, etiam si vires sufficerent, etiam si peritia non decesset? sed neque hoc meum est vestram docere sapientiam, nos tis hac omnia. Tantum obsecro per illam caritatem, qua mihi specialiter debitor es? ne me humanis voluntatibus exponatis; sed, sicut singulariter vobis incumbit, diuinum consilium perquiratis, & operam detis ut sicut fuerit voluntas in celo, sic fiat. Hucusque ad Eugenium papam sanctus Bernardus, in spiritu quidem ardoris cum hortando, & spiritu humilitatis eius consilium rogando de his quae essent agenda.

ANNO
CHRISTI
1146.

* CONCILIVM PARISIENSE
CONTRA GILIBERTVM PORRETANVM
Pictauensem episcopum congregatum anno Domini
MCXLVII. tempore Eugenii papae III.

ANNO
CHRISTI
1147.

NOTA.

Causa &
acta Con-
cili.

Porretanus
quis & qua-
lis, queve
eius here-
ses.

Causa Con-
cili.

Dogmata
Porretani.

* *Concilium.] Causam & acta Concilii, personam, mores & dogma-
ta Porretani describens Otto Frisingensis libro i. de gestis Friderici
primi cap. 50. & nonnullis sequentibus ista refert quae sequuntur:
Igitur ut ad id, a quo digressa fuit, redeat oratio, prætaxati archidia-
coni, adscito sibi tanta auctoritatis & estimationis viro abbate Ber-
nardō, episcopum Gilibertum eadem qua predictum Petrum via dam-
nare attentabant. Sed nec eadem causa, nec similis erat materia. Iste
enim ab adolescentia magnorum virorum disciplina se subiiciens, ma-
gisque illorum ponderi, quam suo credens ingenio, qualis primo fuit Hil-
arius Pictauensis, post Bernardus Carnotensis, ad ultimum Ansel-
mus & Radulphus Laudunensis Germani fratres, non leuem ab eis, sed
grauem doctrinam hauserat, manu non subito ferule subducta, a scientia
hand censura morum vitaque grauitate discordante: non iocis vel
iudicris, sed seriis rebus mentem applicarat. Hinc erat, ut tam gestu
quam voce pondus seruans, sicut in factis, sic in dictis se ostenderet diffi-
cilem, ut nunquam puerilibus, vix autem eruditis & exercitatis que
ab eo dicebantur, paterent animis. Is itaque primo Antisiodorum, post
Parrisius vocatus est. Erant inter cetera que illi obiiciebantur, de domi-
na maiestate quatuor capitula:*

Quod